Grunngitt spørsmål til Kommunestyret 24. september 2026

Mer- eller mindreoffentlighet i Sortland kommune?

Det er avdekka flere tilfeller av mangel på offentliggjøring av kommunale saksdokumenter. Slik vi forstår det har både media og privatpersoner måttet klage til statsforvalter for å få tilgang på dokumenter som statsforvalter mener burde være offentlig tilgjengelig i utgangspunktet.
I forbindelse med at utenforstående har bedt om innsyn i den betente saka om ansettelse av den avskjedige kommunedirektøren, er det kommet fram at saker heller ikke er lagt til i kommunens arkiv, men blir lagra på ansattes pc.
Et annet beslekta forhold som Rødt mange ganger har tatt opp, er manglende offentliggjøring av saksbehandling i kommunens kontrollutvalg. Det er mildt sagt spesielt at kontrollutvalget som skal være kommunestyrets kontrollorgan overfor administrasjonen, etter mange purringer ikke har på stell saker som omhandler kontrollutvalget sjøl. Dokumenter fra kun ett av de 3 siste møtene er lagt ut offentlig på nettsida. Kontrollutvalgets møte 2.september behandla flere store og viktige saker som ikke er tilgjengelig gjennom kommunens ordinære sakssystem.
Som politikere blir en usikker på om, hva og hvordan saker og saksbehandling blir gjort offentlig. Dette er også ei demokratisk utfordring og svekker innsynet til media og befolkninga ellers.

Det skal være aksept for at det kan gjøres feil siden dokumentmengden er enorm og det er mange retningslinjer å forholde seg til. Situasjonen er likevel slik at det kan se ut til at det ligger gjennomgående svakheter i kommunens arkivsystem og offentliggjøring av dokumenter. Etter vår erfaring ser det ikke ut til at kommunen praktiserer meroffentlighet slik kommunen mener å ha som rettesnor.

Rødt spør derfor:

1. Hvordan vurderer ordfører handtering av interne og innkommen/utgående dokumenter i kommunen i forhold til arkivering og offentliggjøring?
2. Om ordfører mener det er svakheter - hvordan ser ordfører for seg å bedre forholdene?
3. Vil ordfører sørge for at dokumenthandtering knytta til kontrollutvalget blir etter samme retningslinjer som for andre folkevalgte organ?

Christoffer Ellingsen
Sortland Rødt

Svar på grunngitt spørsmål:

Mer- eller mindreoffentlighet i Sortland kommune

4. Hvordan vurderer ordfører handtering av interne og innkommen/utgående dokumenter i kommunen i forhold til arkivering og offentliggjøring?
5. Om ordfører mener det er svakheter - hvordan ser ordfører for seg å bedre forholdene?
6. Vil ordfører sørge for at dokumenthandtering knytta til kontrollutvalget blir etter samme retningslinjer som for andre folkevalgte organ?

Svar:

1. Kommunen har et arkivsenter bestående av 1.8 årsverk som skal handtere all arkivverdig dokumentasjon i kommunen. Innkomne dokumenter til postmottak og andre digitale plattformer (Altinn, digitale skjema, dokumentasjon fra integrerte system) registreres i kommunens arkivsystem. Arkivet fordeler videre aktuelle saker/dokumenter internt til rett mottaker i kommunen.

   Arkivsenteret har et systemansvar for Websak (kommunens digitale arkivsystem), noe som innebærer opplæring og veiledning i bruk av systemet. De samme årsverkene blir også benyttet til andre oppgaver i avdelingen, som vikar ved fravær av politisk sekretær.

   Det produseres en mengde dokumenter daglig i kommunen, både i arkivsystemet og på andre digitale plattformer (teams, fellesområde, hjemmeområde, epostkonto).

   En mengde dokumenter kommer også inn via andre digitale plattformer direkte til ansatte i kommunen. Det forekommer at arkivering av dokumenter som skulle vært lagret i kommunens arkiv har blitt lagret på andre digitale lagringsplattformer. Det forekommer også at ansatte feilvurderer om dokumenter er arkivpliktige eller ikke.

2. Kommunedirektøren ser at det er et kontinuerlig behov for internopplæring i dokumentforvaltning, og det settes i verk tiltak for opplæring i fullført saksbehandling og arkivplikt.

   Kommunedirektørens ledergruppe har hatt gjennomgang av status og utfordringer med fagleder arkiv og det settes i gang tiltak for opplæring i alle sektorer.
   Det er videre opprettet en gruppe med fagkompetanse på området som utvikler et internt kurs i fullført saksbehandling for politiske saker. Dette kurset skal være obligatorisk for kommunalsjefer, aktuelle ledere og saksbehandlere.

3. Kontrollutvalget har et eget sekretariat - K-sekretariatet som sender utvalgets dokumenter - innkallinger og protokoller til kommunens dokumentsenter til publisering og arkivering. Det er etablerte administrative rutiner for håndtering av dokumenter som tilhører kontrollutvalget i kommunens administrasjon. Årsaker til forsinket publisering kan både være forhold i K-sekretariatet og i kommunens administrasjon, som for eksempel sykefravær og annet fravær. Kommunedirektøren følger opp saken og setter inn tiltak om det anses som et behov.